

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
соціальної педагогіки та психології

О. В. Пономаренко
(підпис) (ініціали та прізвище)

« _____ » 2024 р.

ЛОГОПЕДИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів

очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти

спеціальності «Спеціальна освіта»

спеціалізації 016.01 Логопедія

освітньо-професійна програма «Логопедія»

Укладачі: Лещенко О. Г. к. пед. н., доцент кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальної
педагогіки та спеціальної освіти

Протокол № 8 від «23» січня 2024 р.
Завідувач кафедри соціальної
педагогіки та спеціальної освіти

Н. В. Заверико

Ухвалено науково-методичною радою
факультету СПП

Протокол № 1 від «25» січня 2024 р.
Голова науково-методичної ради
факультету соціальної педагогіки та
психології

(підпис)

Т. В. Турбар

(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньої програми

(підпис)

Т. Г. Соловйова

(ініціали, прізвище)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
соціальної педагогіки та психології

_____ О.В. Пономаренко

«_____» _____ 2024

ЛОГОПЕДИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності «Спеціальна освіта»
спеціалізації 016.01 Логопедія
освітньо-професійна програма «Логопедія»

Укладач: Лещенко О. Г., канд. пед. н., доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціальної педагогіки
та спеціальної освіти

Протокол № 8 від “23” січня 2024 р.
Завідувач кафедри соціальної педагогіки та
спеціальної освіти

_____ Н.В. Заверико

Ухвалено науково-методичною радою
факультету соціальної педагогіки та психології

Протокол №1 від “25” січня 2024 р.
Голова науково-методичної ради факультету соці-
альної педагогіки та психології

_____

Т. В. Турбар

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми
_____ Т.Г. Соловйова

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Кількість кредитів – 3	Обов'язкові компоненти освітньої програми	
		Цикл загальної підготовки	
Спеціальність 016 Спеціальна освіта	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
Спеціалізація 016.01 Логопедія		7-й	8-й
Освітньо-професійна програма Логопедія	Змістових модулів – 4	Лекції	
		20 год.	4 год.
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	Практичні	
		20 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		50 год.	78 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Логопедичні технології» є підготовка студентів до впровадження технології логопедичного впливу на мовленнєву діяльність дітей різних нозологій та застосування практичних навичок у корекційно-компенсаторній роботі з дітьми, які мають психофізичні порушення.

Основними **завданнями** дисципліни «Логопедичні технології» є:

- надання студентам теоретичних знань про особливості розвитку дітей та дорослих з мовленнєвими порушеннями;
- ознайомлення студентів із сутністю основних понять з логопедичних технологій;
- формування у студентів умінь з використання логопедичних технологій у корекційних заняттях з дітьми з порушеннями мовлення;
- ознайомлення студентів з технологіями, методиками логопедичної корекції в осіб з патологіями мовлення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати	Методи і контрольні заходи
--	----------------------------

навчання та компетентності	
1	2
<p>Результати навчання:</p> <p>РН4. Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного, зокрема мовленнєвого розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та надавати рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.</p> <p>РН10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.</p> <p>РН 11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями мовленнєвого розвитку.</p> <p>РН12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями мовленнєвого розвитку.</p> <p>Компетентності:</p> <p>СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з порушеннями мовленнєвого розвитку, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.</p> <p>СК-20. Здатність доцільно добирати та застосовувати логопедичні технології для корекції мовленнєвого розвитку осіб з різними нозологіями з урахуванням соціально-педагогічного контексту.</p>	<p>Методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекційні методи (лекція-пояснення, лекція-дискусія, лекція-презентація, тощо); - діалогічні методи (інтерактивні заняття, інтелектуальні розминки, заняття з елементами тренінгу та ін.); - проблемно-пошукові методи (аналіз ситуацій, метод проєктів, обговорення, пошук); - дослідницькі методи (проведення досліджень теоретичного та емпіричного характеру); <p>Контрольні заходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тестування; - усні та письмові опитування; - перевірка письмових робіт студентів (есе, довідки, порівняльні характеристики, реферати, тощо); - перевірка текстів щодо дотримання технічних вимог; - перевірка доповідей/презентацій, що розкривають певні питання; - перевірка творчих робіт.

Міждисциплінарні зв'язки.

Вивчення дисципліни «Логопедичні технології» базується на засадах інтеграції теоретичних та практичних знань з багатьох галузей педагогіки і психології та пов'язане з курсами «Логопедія», «Логоритміка з методикою», «Логопедичний масаж та артикуляційна гімнастика», «Логопедична методика корекції дислексії та дисграфії», «Спецметодика математики з основами математики».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Технології логопедичного обстеження

Орієнтовний і диференційований етапи логопедичного обстеження. Визначення предмету, об'єкту, мети та завдань логопедичного обстеження. Етапи логопедичного обстеження. Зміст орієнтовного етапу: бесіда з батьками, вивчення документації, знайомство і бесіда з дитиною. Зміст диференційованого етапу: обстеження когнітивних і сенсорних процесів для відмежування дітей з первинною мовною патологією від подібних станів, обумовлених порушеннями слуху та інтелекту. Обстеження загальної моторики, дрібної моторики рук, лицьової і артикуляційної моторики. Нейропсихологічний підхід до обстеження.

Основний етап логопедичного обстеження. Обстеження звуковимови, розуміння мови, фонематичного сприйняття, інтонаційного сприйняття, складової структури слова, лексичного ладу мови, граматичного ладу мови (словотворення, словозміни), зв'язного мовлення. Аналіз результатів обстеження. Особливості логопедичного обстеження дітей раннього віку (до 2 - 3 років) Обстеження доречевого розвитку немовляти. Етапи обстеження. Особливості логопедичного обстеження. Логопедичні обстеження дитини переддошкільного віку.

Змістовий модуль 2

Тема 2. Технологія та методика логопедичної роботи з подолання порушень писемного та усного мовлення. Технології корекції темпо-ритмічної організації усного мовлення.

Механізм читання та письма у нормі. Визначення, причини, механізми порушень. Історичний аспект проблеми. Класифікація порушень читання. Класифікація порушень письма. Типи помилок на письмі. Обстеження дітей з порушеннями писемного мовлення. Принципи логопедичної корекції порушень писемного мовлення. Логопедична робота подолання фонетичних помилок. Логопедична робота з подолання оптико-просторових і графічних помилок та запобігання ним. Логопедична корекція граматичної форми дисграфії. Профілактика порушень писемного мовлення.

Організація та зміст корекційно-розвивального навчання з подолання дисграфії у молодших школярів. Організація та зміст корекційної логопедичної роботи з дітьми із порушеннями письма. Завдання та напрямки корекційно-розвивального впливу з метою подолання дисфонологічних та метамовних порушень у дітей з дисграфією. Зміст та методика корекційної логопедичної роботи з подолання фонемографічних помилок у молодших школярів із дисграфією.

Технологія корекції темпо-ритмічної сторони мовлення при заїкуватості. Технологія корекції ритмічної сторони мовлення при дизартрії. Технологія корекції ритмічної сторони мовлення при ринолалії. Розлади темпу та ритму мовлення несудомного характеру. Загальна характеристика порушень темпу та ритму мови несудомного характеру. Тахілалія, баттаризм, психофізіологічна основа порушень, логопедична робота з цими розладами. Брадилалія, особливості прояву дефекту, методика логопедичної корекції. Втрата, фізіологічні ітерації.

Змістовий модуль 3

Тема 3. Технології корекції заїкання в осіб різного віку

Визначення, механізм заїкання, характеристика сучасних поглядів на природу та суть заїкання. Етіологічний фактор виникнення заїкання. Розповсюдження заїкання та ефективність його усунення. Особливості мовної функції заїкуватих дітей. Порушення загальної і мовної моторики у заїкуватих дітей. Нервово-соматичний стан заїкуватих дітей. Психологічні особливості заїкуватих осіб. Обстеження заїкуватих осіб.

Історія розвитку методів усунення заїкання. Завдання і принципи логопедичної роботи з заїкуватими. Лікувально-оздоровча робота під час заїкання. Психотерапія в системі коригування мови й перевиховання особистості заїкуватих осіб. Корекційно-виховна робота при заїканні. Методика усунення заїкання за Л.І. Беляковою. Використання ТЗН у системі роботи з заїкуватими. Масаж при заїканні. Система логопедичної роботи з заїкуватими у нашій країні. Профілактика заїкання.

Методики усунення заїкання у дошкільнят. Особливості виправлення заїкання у молодших школярів. Робота із заїкуватими дітьми у процесі навчання. Логопедична робота із заїкуватими-школярами. Музикотерапія для усунення заїкання. Логопедична ритміка у роботі із заїкуватими особами. Методики усунення заїкання у підлітків і дорослих.

Змістовий модуль 4

Тема 4. Технології формування навичок мовленнєвої саморегуляції. Комп'ютерні технології в корекції мовлення

Технології формування навичок мовленнєвої саморегуляції та введення їх у мовну комунікацію. Поняття саморегуляції. Усвідомлена саморегуляція. Аутогенне тренування в системі логопедичних занять. Значення імаготерапії у формуванні навичок мовної саморегуляції.

Історичний аспект комп'ютерних програм з корекції мовлення. Комп'ютерна програма «Видима мова». Тренажери «Дельфа». Візуальний тренажер вимови.

Напрямки Використання ІКТ у роботі логопеда. Використання комп'ютера для ведення документації, обробки інформації. Цілі авторських презентацій. Принципи використання ІКТ на логопедичних заняттях. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у логопедичній роботі з дітьми дошкільного віку.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год				Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	15	8/4	4	2	4	2	4	12	5	10	15
2	15	10/4	6	2	4	2	4	12	5	10	15
3	16	12/2	6	-	6	2	6	12	5	10	15
4	14	10/2	4	-	6	2	6	14	5	10	15
Усього за змістові модулі	60	40/12	20	4	20	8	20	48	20	40	60
Підсумковий семестровий	30						30	30			40

контроль екзамен										
Загалом	90	40/12			50	78	100			

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	2
1.	Тема 1. Технології логопедичного обстеження.	4	2
2.	Тема 2. Технологія та методика логопедичної роботи з подолання порушень писемного та усного мовлення. Технології корекції темпо-ритмічної організації усного мовлення.	6	-
3.	Тема 3. Технології корекції заїкання в осіб різного віку.	6	-
4.	Тема 4. Технології формування навичок мовленнєвої саморегуляції. Комп'ютерні технології в корекції мовлення.	4	-
Разом		20	4

6. Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1.	Тема 1. Технології логопедичного обстеження.	4	2
2.	Тема 2. Технологія та методика логопедичної роботи з подолання порушень писемного та усного мовлення. Технології корекції темпо-ритмічної організації усного мовлення.	4	2
3.	Тема 3. Технології корекції заїкання в осіб різного віку.	6	2
4.	Тема 4. Технології формування навичок мовленнєвої саморегуляції. Комп'ютерні технології в корекції мовлення.	6	2
Разом		20	8

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1.	Теоретичне завдання – тестування (Moodle)	Питання для підготовки: Основний етап логопедичного обстеження. Обстеження звуковимови, розуміння мови, фонематичного сприйняття, інтонаційного сприйняття, складової структури слова, лексичного ладу мови, граматичного ладу мови (словотворення, словозміни), зв'язного мовлення. Аналіз результатів обстеження. Особливості логопедичного обстеження дітей раннього віку (до 2 - 3 років) Обстеження доречевого розвитку немовляти. Етапи обстеження. Особливості логопедичного обстеження. Логопедичні обстеження дитини переддошкільного віку.	Тестування передбачає надання відповідей на 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал	5
	Практичне завдання – розробка плану первинної бесіди логопеда і батьків щодо збору анамнестичних даних про дитину	За планом: 1) історія розвитку дитини: пренатальний розвиток, натальний період, постнатальний період; 2) історія розвитку порушення мови: час прояви, надана допомога і її результати. Результати оформляються у вигляді протоколу бесіди з подальшим занесенням в мовну карту.	Максимальна кількість балів (10 балів) нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (2 б.); - повнота розкриття теми, дотримання логіки викладу матеріалу (2 б.); - творчий підхід до розкриття теми(3 б.). - володіння термінологією, використання інноваційного досвіду (3 б.)	10
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			15
2.	Теоретичне завдання – тестування (Moodle)	Питання для підготовки: Механізм читання та письма у нормі. Визначення, причини, механізми порушень. Історичний аспект проблеми. Класифікація порушень читання. Класифікація порушень	Тестування передбачає надання відповідей на 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал	5

		<p>письма. Типи помилок на письмі. Обстеження дітей з порушеннями писемного мовлення. Принципи логопедичної корекції порушень писемного мовлення. Логопедична робота подолання фонетичних помилок. Логопедична робота з подолання оптико-просторових і графічних помилок та запобігання ним. Логопедична корекція граматичної форми дисграфії. Профілактика порушень писемного мовлення.</p> <p>Організація та зміст корекційно-розвивального навчання з подолання дисграфії у молодших школярів. Організація та зміст корекційної логопедичної роботи з дітьми із порушеннями письма. Завдання та напрямки корекційно-розвивального впливу з метою подолання дисфонологічних та метамовних порушень у дітей з дисграфією. Зміст та методика корекційної логопедичної роботи з подолання фонемографічних помилок у молодших школярів із дисграфією.</p> <p>Технологія корекції темпо-ритмічної сторони мовлення при заїкуватості. Технологія корекції ритмічної сторони мовлення при дизартрії. Технологія корекції ритмічної сторони мовлення при ринолалії. Розлади темпу та ритму мовлення несудомного характеру. Загальна характеристика порушень темпу та ритму мови несудомного характеру. Тахілалія, баттаризм, психофізіологічна основа порушень, логопедична робота з цими розладами. Брадилалія, особливості прояву дефекту, методика логопедичної корекції. Втрата, фізіологічні ітерації.</p>		
	<p>Практичне завдання – підготувати частину логопедичного заняття із дітьми з порушеннями писемного мовлення</p>	<p>Вимоги до виконання та оформлення: Повідомлення обсягом до 4-х тис. слів. Текст виконаного завдання надсилається на відповідну сторінку у Moodle . Обов'язково – посилання на використані джерела.</p>	<p>Максимальна кількість балів (10 балів) нараховується за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - своєчасність виконання (2 б.); - повнота розкриття теми, дотримання логіки викладу матеріалу (2 б.); - творчий підхід до розкриття теми(3 б.). - володіння термінологією, використання інноваційного досвіду (3 б.) 	10
Усього за ЗМ 2 контр.	2			15

заходів				
3.	Теоретичне завдання – тестування (Moodle)	<p>Питання для підготовки:</p> <p>Визначення, механізм заїкання, характеристика сучасних поглядів на природу та суть заїкання. Етіологічний фактор виникнення заїкання. Розповсюдження заїкання та ефективність його усунення. Особливості мовної функції заїкуватих дітей. Порушення загальної і мовної моторики у заїкуватих дітей. Нервово-соматичний стан заїкуватих дітей. Психологічні особливості заїкуватих осіб. Обстеження заїкуватих осіб.</p> <p>Історія розвитку методів усунення заїкання. Завдання і принципи логопедичної роботи з заїкуватими. Лікувально-оздоровча робота під час заїкання. Психотерапія в системі коригування мови й перевиховання особистості заїкуватих осіб. Корекційно-виховна робота при заїканні. Методика усунення заїкання. Використання ТЗН у системі роботи з заїкуватими. Масаж при заїканні. Система логопедичної роботи з заїкуватими у нашій країні. Профілактика заїкання. Методики усунення заїкання у дошкільнят.</p> <p>Особливості виправлення заїкання у молодших школярів. Робота із заїкуватими дітьми у процесі навчання. Логопедична робота із заїкуватими-школярами за різними методиками. Музикотерапія для усунення заїкання. Логопедична ритміка у роботі із заїкуватими особами. Методики усунення заїкання у підлітків і дорослих.</p>	Тестування передбачає надання відповідей на 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал	5
	Практичне завдання – підготувати частину логопедичного заняття із заїкуватими дітьми.	<p>Вимоги до виконання та оформлення:</p> <p>Повідомлення обсягом до 4-х тис. слів. Текст виконаного завдання надсилається на відповідну сторінку у Moodle .</p> <p>Обов'язково – посилання на використані джерела.</p>	<p>Максимальна кількість балів (10 балів) нараховується за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - своєчасність виконання (2 б.); - повнота розкриття теми, дотримання логіки викладу матеріалу (2 б.); - творчий підхід до розкриття теми(3 б.). - володіння термінологією, використання інноваційного досвіду (3 б.) 	10
Усього за ЗМЗ контр.	2			15

заходів				
4.	Теоретичне завдання – тестування (Moodle)	<p>Питання для підготовки:</p> <p>Технології формування навичок мовленнєвої саморегуляції та введення їх у мовну комунікацію. Поняття саморегуляції. Усвідомлена саморегуляція. Аутогенне тренування в системі логопедичних занять. Значення імаготерапії у формуванні навичок мовної саморегуляції. Історичний аспект комп'ютерних програм з корекції мовлення. Комп'ютерна програма «Видима мова». Тренажери «Дельфа». Візуальний тренажер вимови.</p> <p>Напрямки Використання ІКТ у роботі логопеда. Використання комп'ютера для ведення документації, обробки інформації. Цілі авторських презентацій. Принципи використання ІКТ на логопедичних заняттях. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у логопедичній роботі з дітьми дошкільного віку.</p>	Тестування передбачає надання відповідей на 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал	5
	Практичне завдання – Знайти та представити у вигляді презентації інформацію про одну (на вибір студента) комп'ютерну програму для дітей із вадами мовлення: дислексія, дисграфія, заїкання.	<p>Вимоги до виконання та оформлення:</p> <p>Текст виконаного завдання надсилається на відповідну сторінку у Moodle . Обов'язково – посилання на використані джерела</p>	<p>Максимальна кількість балів (10 балів) нараховується за такими критеріями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - своєчасність виконання (2 б.); - повнота розкриття теми, дотримання логіки викладу матеріалу (2 б.); - творчий підхід до розкриття теми(3 б.). - володіння термінологією, використання інноваційного досвіду (3 б.) 	10

Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			15
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Теоретичне завдання — тестування (Moodle)	<p>Питання для підготовки:</p> <p>Орієнтовний і диференційований етапи логопедичного обстеження. Визначення предмету, об'єкту, мети та завдань логопедичного обстеження. Етапи логопедичного обстеження. Зміст орієнтовного етапу: бесіда з батьками, вивчення документації, знайомство і бесіда з дитиною. Зміст диференційованого етапу: обстеження когнітивних і сенсорних процесів для відмежування дітей з первинною мовною патологією від подібних станів, обумовлених порушеннями слуху та інтелекту. Обстеження загальної моторики, дрібної моторики рук, лицьової і артикуляційної моторики. Нейропсихологічний підхід до обстеження.</p> <p>Основний етап логопедичного обстеження. Обстеження звуковимови, розуміння мови, фонематичного сприйняття, інтонаційного сприйняття, складової структури слова, лексичного ладу мови, граматичного ладу мови (словотворення, словозміни), зв'язного мовлення. Аналіз результатів обстеження. Особливості логопедичного обстеження дітей раннього віку (до 2 - 3 років) Обстеження домовленнєвого розвитку немовляти. Етапи обстеження. Особливості логопедичного обстеження. Логопедичні обстеження дитини переддошкільного віку.</p> <p>Механізм читання та письма у нормі. Визначення, причини, механізми порушень. Історичний аспект проблеми. Класифікація порушень читання. Класифікація порушень письма. Типи помилок на письмі. Обстеження дітей з</p>	Тестування передбачає надання відповідей на 40 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	20

		<p>порушеннями писемного мовлення. Принципи логопедичної корекції порушень писемного мовлення. Логопедична робота подолання фонетичних помилок. Логопедична робота з подолання оптико-просторових і графічних помилок та запобігання ним. Логопедична корекція граматичної форми дисграфії. Профілактика порушень писемного мовлення.</p> <p>Організація та зміст корекційно-розвивального навчання з подолання дисграфії у молодших школярів. Організація та зміст корекційної логопедичної роботи з дітьми із порушеннями письма. Завдання та напрямки корекційно-розвивального впливу з метою подолання дисфоновісних та метамовних порушень у дітей з дисграфією. Зміст та методика корекційної логопедичної роботи з подолання фонемографічних помилок у молодших школярів із дисграфією.</p> <p>Технологія корекції темпо-ритмічної сторони мовлення при заїкуватості. Технологія корекції ритмічної сторони мовлення при дизартрії. Технологія корекції ритмічної сторони мовлення при ринолалії. Розлади темпу та ритму мовлення несудомного характеру. Загальна характеристика порушень темпу та ритму мови несудомного характеру. Тахілалія, баттаризм, психофізіологічна основа порушень, логопедична робота з цими розладами. Брадилалія, особливості прояву дефекту, методика логопедичної корекції. Втрата, фізіологічні ітерації.</p> <p>Визначення, механізм заїкання, характеристика сучасних поглядів на природу та суть заїкання. Етіологічний фактор виникнення заїкання. Розповсюдження заїкання та ефективність його усунення. Особливості мовної функції заїкуватих дітей. Порушення загальної і мовної моторики у заїкуватих дітей. Нервово-соматичний стан заїкуватих дітей. Психологічні особливості заїкуватих осіб. Обстеження заїкуватих осіб.</p> <p>Історія розвитку методів усунення заїкання. Завдання і принципи логопедичної роботи з заїкуватими. Лікувально-оздоровча робота під час заїкання. Психотерапія в системі коригування мови й перевиховання особистості заїкуватих осіб. Корекційно-виховна робота при заїканні. Методика усунення заїкання. Використання ТЗН у системі роботи з заїкуватими. Масаж при заїканні. Система логопедичної роботи з заїкуватими у нашій країні. Профілактика заїкання.</p> <p>Методики усунення заїкання у дошкільнят. Особливості виправлення заїкання у молодших школярів. Робота із заїкуватими дітьми у процесі навчання. Логопедична робота із заїкуватими-школярами за. Музикотерапія для усунення заїкання. Логопедична ритміка у роботі із заїкуватими особами.</p> <p>Методики усунення заїкання у підлітків і дорослих. Технології</p>		
--	--	--	--	--

		<p>формування навичок мовленнєвої саморегуляції та введення їх у мовленнєву комунікацію. Поняття саморегуляції. Усвідомлена саморегуляція. Аутогенне тренування в системі логопедичних занять. Значення імаготерапії у формуванні навичок мовної саморегуляції.</p> <p>Історичний аспект комп'ютерних програм з корекції мовлення. Комп'ютерна програма «Видима мова». Тренажери «Дельфа». Візуальний тренажер вимови.</p> <p>Напрямки Використання ІКТ у роботі логопеда. Використання комп'ютера для ведення документації, обробки інформації. Цілі авторських презентацій. Принципи використання ІКТ на логопедичних заняттях. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у логопедичній роботі з дітьми дошкільного віку.</p>		
	<p>Практичне завдання – провести діагностику дитини з мовленнєвими порушеннями та представити технологію корекції її мовленнєвого розвитку (на вибір студента: - порушення писемного мовлення, - порушення усного мовлення, - заїкання, порушення ритмічної сторони мовлення при дизартрії, ринолалії або заїканні)</p>	<p>Практичне завдання виконується до проведення екзамену. Завдання містить такі елементи: 1. Стисла характеристика дитини, її анамнез (з урахуванням принципу конфіденційності). 2. Опис мети та змісту методики діагностики з посиланнями на літературу. 3. Проведення та опис результатів діагностики дитини. Виділення проблемних аспектів мовленнєвого розвитку, що потребують корекції. 4. Опис доцільної технології корекції мовленнєвого розвитку: мета, завдання, зміст, форми та методи, етапи. 5. Висновки. 6. Література. 7. Додатки (методики). Слід зробити у такому вигляді: документ Word з повним описом завдання та презентація Power Point для аудиторії (стисла доповідь).</p>	<p>Максимальна кількість балів – 20, які нараховуються за виконання таких частин роботи: характеристика обраного клієнта, його анамнез – 3 б.; опис методики діагностики – 4 б.; опис результатів діагностики – 4 б.; опис технології корекції мовленнєвого розвитку зі всіма елементами – 4 б.; оформлення згідно з вимогами – 2 б.; презентація технології – 3 б.</p>	20
Усього за підсумкової семестрової контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Логопедія: підручник / За ред. проф. М.К. Шеремет. Вид. 5-те, доповн. та переробл. Київ, 2019. 856 с.
2. Лопатинська Н.А. Сучасні нейротехнології у логокорекційній діяльності дітей дошкільного віку із різними типами мовленнєвого дизонтогенезу. Колективна монографія. Корекційно-реабілітаційна діяльність в сучасному освітньому просторі: монографія / за заг. ред. О.В. Боряк, Т.М. Дегтяренко. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2019. 257 с. С. 162–183.
3. Психолінгвістичні дидактичні технології діагностики і подолання мовленнєвих порушень у молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення : навчально-методичний посібник / Е. Данілавичюте, Л. Трофименко, В. Ільяна, Ю. Рібцун, З. Мартинюк, Г. Грибань. Київ : Інститут спеціальної педагогіки і психології НАПН України, 2022. 847 с.
4. Рання логопедична корекція: навчально-методичний посібник / МОН України, Уанський держ.пед.ун-т імені Павла Тичини, каф. спец. та інклюз. освіти; уклад. Л.А. Черніченко. Умань : Візаві, 2020. 150 с.
5. Чередніченко Н.В., Клименко І.В., Тенцер Л.В. Порушення письма у молодших школярів: діагностика та корекція : навчально-методичний посібник. Київ : ДІА, 2018. 248 с.

Додаткова:

1. Голуб Н. М. Корекція писемного мовлення в дітей молодшого шкільного віку : монографія. Харків : Майдан, 2014. 366 с.
2. Дара С. Корекційні заняття з логопедії у дошкільних закладах. Частина перша. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 335 с.
3. Дара С. Корекційні заняття з логопедії у дошкільних закладах. Частина друга. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 197 с.
4. Мартиненко І. В. Логопсихологія: курс лекцій : навчальний посібник. 2 вид., виправл. І доповн. Київ : ДІА, 2016. 116 с
5. Соботович Є. Ф. Вибрані праці з логопедії. / Укл. В.В.Тищенко, Є.Ю.Линдіна. Київ : «Видавничий дім Дмитра Бураго», 2015. 308 с.
6. Jennifer A. Ostergren. Speech-Language Pathology : Assistants A Resource Manual. Second Edition. San Diego : Plural Publishing, 2020. 574 p.
7. Rhea Paul, Courtenay Norbury, Carolyn Gosse. Language disorders from infancy through adolescence : listening, speaking, reading, writing, and communicating. 5-th edition. 1863 p.
8. Speech Therapy : A Medical Dictionary, Bibliography, and Annotated Research Guide to Internet References / James N. Parker and Philip M. Parker, editors. 168 p.

Інформаційні джерела:

1. Голуб А. В. Актуальні проблеми діагностики та корекції мовлення при різних формах дизартрії у дітей старшого дошкільного віку. *Науковий часопис. Корекційна педагогіка*. С. 46-49. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/25782/1/Holub%20A.pdf>
<https://viki.rdf.ru/item/4549/>
2. Ільяна В.М. попередження дислексій у дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку : навчально-методичний посібник. Київ : Інститут спеціальної педагогіки НАПН України, 2014. 120 с. URL: <http://surl.li/kskkf>
3. Ласточкіна О. Використання комп'ютерних технологій у професійній діяльності логопеда. *Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)* : зб. наук. праць, вип.

- 12 / за ред. В. Синьова, О. Гаврилова. Кам'янець-Подільський : ПП Медобори-2006, 2019.
URL: <http://surl.li/ksnrw>
4. Логопедичні практикуми: навчально-методичний посібник. Уклад. Бегас Л. Д. Умань : Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2016. 123 с. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/6054/1/logopedichna_prakt_BegasLD.pdf
 5. Каталог дидактичних ігор: URL: http://logopedija.at.ua/load/didaktichni_igri/2
 6. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. 2014. Вип. 27/ С. 231-234. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_019_2014_27_50.
 7. Корекція темпо-ритмічної та ритміко-інтонаційної сторін мовлення. URL: <https://umity.in.ua/topic/?id=1004>
 8. Логопедична скарбничка: URL : <http://www.abetka-logopedka.org/logopedskarb.htm>
 9. Методика застосування комп'ютерних технологій при навчанні дітей із вадами мовлення: опорні конспекти лекцій у схемах і таблицях з дисципліни «Методика застосування комп'ютерних технологій при навчанні дітей із вадами мовлення» для здобувачів спеціальності 016.01 «Спеціальна освіта. Логопедія», першого бакалаврського рівня вищої освіти / укладач О.І. Чекан. Мукачево: МДУ, 2022. 54 с. URL: <http://surl.li/ksodf>
 10. Психолінгвістичні дидактичні технології діагностики і подолання мовленнєвих порушень у молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення : навчально-методичний посібник / Е. Данілавічюте, Л. Трофименко, В. Ільяна, Ю. Рібцун, З. Мартинюк, Г. Грибань. Київ: Інститут спеціальної педагогіки і психології НАПН України, 2022. 847 с. URL: <http://surl.li/kskwd>
 11. Рання логопедична корекція: навчально-методичний посібник / МОН України, Уманський держ.пед.ун-т імені Павла Тичини, каф. спец. та інклюз. освіти; уклад. Л.А. Черніченко. Умань : Візаві, 2020. 150 с. URL: <http://surl.li/ksjmh>Робота зі звуками. Логопедичні відео-ігри: URL: <http://korektolog.com/index.php/robotazvukmnu/86-rob-zvukstat>